

IX

OPPIKOULUT

68

TILASTOLLINEN KATSAUS OPPIKOULUJEN TILAAN
JA TOIMINTAAN LUKUVUONNA

1950—1951

IX

LÄROVERKEN

68

STATISTISK ÖVERSIKT AV LÄROVERKENS TILL-
STÄND OCH VERKSAMHET UNDER LÄSÅRET

1950—1951

*STATISTICAL REVIEW OF SECONDARY SCHOOL EDUCATION
IN FINLAND DURING SCHOOL YEAR 1950—1951*

HELSINKI 1952

IX

OPPIKOULUT

68

TILASTOLLINEN KATSAUS OPPIKOULUJEN TILAAN
JA TOIMINTAAN LUKUVUONNA

1950—1951

IX

LÄROVERKEN

68

STATISTISK ÖVERSIKT AV LÄROVERKENS TILL-
STÄND OCH VERKSAMHET UNDER LÄSÅRET

1950—1951

*STATISTICAL REVIEW OF SECONDARY SCHOOL EDUCATION
IN FINLAND DURING SCHOOL YEAR 1950—1951*

HELSINKI 1952

Alkusanat.

Esillä olevassa julkaisussa on suurin piirtein seurattu samoja periaatteita kuin saman sarjan edellisessä julkaisussa. Kuitenkin on tähän otettu uusi taulu, joka sisältää tietoja pohjoismaissa hyväksytyistä ylioppilaskokelaista.

Selostuksen on laatinut allekirjoittanut Granberg.

Helsingissä, Tilastollisessa päätoimistossa, touku-
kuussa 1952.

Förord.

Vid utarbetandet av föreliggande publikation ha i stort sett samma principer följts som i föregående publikation i samma serie. En ny tabell innehållande uppgifter om antalet godkända studentkandidater i de nordiska länderna har likväl medtagits.

Redogörelsen har utarbetats av undertecknad Granberg.

Helsingfors, på Statistiska centralbyrån, i maj
1952.

Valter Lindberg.

G. Fougstedt.

C. E. Granberg.

Sisällys.

<i>Texti.</i>	<i>Sivu</i>
1. Oppikoulujen luku	5
2. Opettajakunta	6
3. Oppilaiden luku	7
4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden ..	9
5. Muut tiedot oppilaista	10
6. Oppikoulujen menot ja tulot	13
7. Ylioppilastutkinto	15

Tauluja.

1. Oppikoulut, opettajien ja oppilaiden luku lääneittäin lukuvuonna 1950—51	2
2. Oppilaita lukuvuonna 1950—51 1 000 asukasta kohti ..	4
3. Oppilaat isän ammatin mukaan lukuvuonna 1950—51 ..	5
4. Hyväksytyt kokelaat Pohjoismaissa vuosina 1939 ja 1948—51	6

Innehåll.

<i>Text.</i>	<i>sid.</i>
1. Antalet läroverk	5
2. Lärarkåren	6
3. Antalet lärjungar	7
4. Antalet klasser och antalet lärjungar per klass ...	9
5. Övriga uppgifter om lärjungarna	10
6. Läroverkens utgifter och inkomster	13
7. Studentexamen	15

Tabeller.

1. Läroverken, antalet lärare och lärjungar länsvis läsåret 1950—51	2
2. Antalet lärjungar läsåret 1950—51 per 1 000 invånare ..	4
3. Lärjungarna efter faderns yrke läsåret 1950—51 ..	5
4. Antalet godkända kandidater i de nordiska länderna åren 1939 och 1948—51	6

Contents.

<i>Text.</i>	<i>Page</i>
1. Number of secondary schools	5
2. Teaching staff	6
3. Number of pupils	7
4. Number of forms and pupils to a form	9
5. Other data on pupils	10
6. Income and expenditure of secondary schools	13
7. Matriculation examination	15

Tables.

1. Secondary schools, number of teaching staff and of pupils, by counties, during school year 1950—51 ..	2
2. Number of pupils per 1 000 inhabitants during school year 1950—51	4
3. Pupils by fathers' professions, during school year 1950—51	5
4. Approved candidates in the Scandinavian counties in 1939 and 1948—51	6

1. Oppikoulujen luku.

Oppikoulujen luku on lukuvuodesta 1938—39 lähtien lisääntynyt 105:llä eli 45 %. Suomenkielisiä kouluja on, kuten allaoleva taulu osoittaa, 101 eli 54 %, ruotsinkielisiä 4 eli 9 % enemmän kuin ennen sotaa.

1. Antalet läroverk.

Totalantalet läroverk har sedan läsåret 1938—39 ökats med 105 eller med 45 %. De finska skolornas antal har, som tabellen här nedan visar, stigit med 101 eller med 54 %, de svenska med 4 eller 9 %.

1. Oppikoulujen luku. — Antal läroverk. — Number of secondary schools.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkouluja — Statsskolor State schools			Kunnallisia ja yksityisiä kouluja Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kalkkiaan — Inalles — Total		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total
1938—39 ...	72	17	89	116	28	144	188	45	233
1947—48 ...	80	16	96	176	27	203	256	43	299
1948—49 ...	82	17	99	189	29	218	271	46	317
1949—50 ...	85	17	102	201	33	234	286	50	336
1950—51 ...	86	17	103	203	32	235	289	49	338

Kunnalliset ja yksityiskoulut olivat lukuvuonna 1950—51 jopa 70 % kokonaismäärästä. Vastaava suhdeluku lukuvuonna 1938—39 oli 62 %.

Oppikoulut jakaantuivat koulumuodoittain lukuvuosina 1948—51 seuraavasti:

Gruppen kommunala och privata skolor omfattade läsåret 1950—51 inte mindre än 70 % av totalantalet. Motsvarande procenttal utgjorde läsåret 1938—39 62 %.

Efter skoltyp fördelade sig läroverken läsåren 1948—51 på följande sätt:

2. Oppikoulut koulumuodon mukaan. — Läroverken efter skoltyp. — Types of schools.

	1948—49			1949—50			1950—51		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total
<i>Valtionkoulut — Statsskolor — State schools</i>	82	17	99	85	17	102	86	17	103
Normaalilyseot — Normallyceer — <i>Normal lyceums</i>	2	1	3	2	1	3	2	1	3
Klassilliset lyseot — Klassiska lyceer — <i>Classical lyceums</i>	3	1	4	3	1	4	3	1	4
Poikalyyseot — Gosslyceer — <i>Boys' lyceums</i>	23	3	26	24	3	27	23	3	26
Yhteislyseot — Samlyceer — <i>Mixed lyceums</i>	20	6	26	20	6	26	22	6	28
Tyttölyseot — Flicklyceer — <i>Girls' lyceums</i>	14	1	15	16	1	17	18	2	20
Tyttökoulut — Flickskolor — <i>Girls' schools</i>	9	3	12	8	3	11	7	2	9
Keskikoulut — Mellanskolor — <i>Middle schools</i>	11	2	13	12	2	14	11	2	13
<i>Kunnalliset ja yksityiset — Kommunala och privata — Municipal and private</i>	189	29	218	201	33	234	203	32	235
Poikalyyseo — Gosslyceum — <i>Boys' lyceum</i>	—	1	1	—	1	1	—	1	1
Yhteislyseot — Samlyceer — <i>Mixed lyceums</i>	75	16	91	80	18	98	83	17	100
Tyttölyseot — Flicklyceer — <i>Girls' lyceums</i>	3	4	7	3	4	7	2	5	7
Yhteislukiot — Samgymnasier — <i>Mixed gymnasiums</i>	3	1	4	3	1	4	2	1	3
Tyttölukiot — Flickgymnasier — <i>Girls' gymnasiums</i>	3	1	4	2	1	3	2	—	2
Keskikoulut — Mellanskolor — <i>Middle schools</i> ..	105	6	111	113	8	121	114	8	122

Uusimuotoisia kouluja, jotka pohjautuvat koko kansakoulukurssiin, oli lukuvuonna 1949—50 61, joista 11 valtionkoulua. Lukuvuonna 1950—51 oli uusimuotoisia kouluja 58, niistä 9 valtionkoulua.

Antalet skolor av ny typ, vilka basera sig fullständig folkskolekurs, var läsåret 1949—50 61, av vilka 11 statsskolor. Läsåret 1950—51 uppgick antalet skolor av ny typ till 58, av vilka 9 voro statliga.

2. Opettajakunta.

Opettajiston kokoonpano lukuvuosina 1938—39 ja 1947—51 ilmenee seuraavasta taulusta.

2. Lärarkåren.

Lärarkårens sammansättning läsåren 1938—39 och 1947—51 framgår av nedanstående tabell.

3. Opettajat virka-aseman ja sukupuolen mukaan. — Lärarkåren efter tjänsteställning och kön.

Teachers by status and sex.

Lukuvuosi Läsår School year	Vakinaisia Ordinarie- Regular	Viransijaisia Tjänstförrät- tande Substitutes	Tuntiopettajia Timlärare Visiting teachers	Yhteensä Summa Total	Miehiä — Manliga Male		Naisia — Kvinnliga Female		
					Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	
<i>Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools</i>									
1938—39	1 956	297	1 173	3 426	1 648	48.1	1 778	51.9	
1947—48	2 225	397	2 258	4 880	2 108	43.2	2 772	56.8	
1948—49	2 263	402	2 482	5 147	2 280	44.3	2 867	55.7	
1949—50	2 325	448	2 625	5 398	2 373	44.0	3 025	56.0	
1950—51	2 399	439	2 720	5 558	2 416	43.5	3 142	56.5	
<i>Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish</i>									
1938—39	1 513	232	877	2 622	1 235	47.1	1 387	52.9	
1947—48	1 848	333	1 894	4 075	1 717	42.1	2 358	57.9	
1948—49	1 878	322	2 086	4 286	1 862	43.4	2 424	56.6	
1949—50	1 931	382	2 197	4 510	1 946	43.1	2 564	56.9	
1950—51	2 001	358	2 287	4 646	1 979	42.6	2 667	57.4	
<i>Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish</i>									
1938—39	443	65	296	804	413	51.4	391	48.6	
1947—48	377	64	364	805	391	48.6	414	51.4	
1948—49	385	80	396	861	418	48.5	443	51.5	
1949—50	394	66	428	888	427	48.1	461	51.9	
1950—51	398	81	433	912	437	47.9	475	52.1	

Opettajien kokonaisuus on jatkuvasti lisääntynyt. Vakinaisten opettajien osalta ei lisäyksiä kuitenkaan ole tapahtunut yhtä nopeasti kuin viransijaisten ja tuntiopettajien. Vakinaisten opettajien osuus koko opettajakunnasta on siten laskenut 57.1 prosentista lukuvuonna 1938—39 43.2 prosenttiin lukuvuonna 1950—51. Naispuolisten opettajien osuus on viime lukuvuosina ollut huomattavasti suurempi kuin ennen sotaa.

Taulu 4 osoittaa opettajien lukumäärän valtion- ja yksityiskouluissa sekä suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa.

Totalantalet lärare har oavbrutet ökats. I fråga om ordinarie lärare har ökningen dock inte varit lika snabb som i fråga om tjänstförrättande och timlärare. De ordinarie lärarnas andel i hela lärarkåren har därför nedgått från 57.1 procent läsåret 1938—39 till 43.2 procent läsåret 1950—51. De kvinnliga lärarnas procentuella andel har under de senaste läsåren varit märkbart större än före kriget.

Tabell 4 utvisar antalet lärare i statens och i privata skolor samt i finsk- och svenskspråkiga skolor.

4. Valtion- ja yksityiskoulujen opettajat. — Lärare i statens och privata skolor.

Teachers of state and private schools.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools				Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools				Kaikkiaan Inalles Total
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Siltä miehiä Därav män Of which male	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Siltä miehiä Därav män Of which male	
1938—39	1 273	305	1 578	798	1 349	499	1 848	850	3 426
1947—48	1 750	365	2 115	1 148	2 325	440	2 765	1 141	4 880
1948—49	1 835	368	2 203	1 021	2 451	493	2 944	1 259	5 147
1949—50	1 927	365	2 292	1 033	2 583	523	3 106	1 340	5 398
1950—51	1 969	388	2 357	1 041	2 677	524	3 201	1 375	5 558

Lukuvuonna 1950—51 miesopettajien luku oli valtionkouluissa 44.2 % ja yksityiskouluissa 43.0 % koko lukumäärästä.

Under läsåret 1950—51 uppgick antalet manliga lärare i statsskolorna till 44.2 % och i privata skolorna till 43.0 % av totalantalet.

Hyvin suuri osa opettajista opetti kahdessa tai useammassa koulussa, nim. valtionkoulujen opettajista 525 ja kunnallisten ja yksityiskoulujen opettajista 535.

3. Oppilaiden luku.

Seuraavan taulun tiedot oppikoulujen oppilaiden lukumääristä ovat helmikuun 1 p:ltä. Koska osa oppilaista keskeyttää koulunkäyntinsä syystä tai toisesta, on oppilaiden luku mainittuna päivänä aina jonkin verran pienempi kuin syksyllä. Oppilasmäärä helmikuun 1 p:nä 1951 oli niin ollen 94 971 vastaten 96 215 oppilasta syksyllä 1950.

Ett ganska stort antal lärare undervisade i två eller flere skolor, nämligen 525 lärare i statsskolor och 535 i kommunala och privata skolor.

3. Antalet lärjungar.

Uppgifterna om antalet lärjungar i läroverken i följande tabell hänföra sig till den 1:sta februari. På grund av att en del lärjungar av en eller annan orsak avbryta sin skolgång är antalet lärjungar nämnda datum alltid något mindre än på hösten. Totalantalet lärjungar den 1:sta februari 1951 utgjorde sålunda 94 971 mot 96 215 hösten 1950.

5. Oppilaiden lukumäärä. — Antalet lärjungar. — Number of pupils.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statsskolor State schools				Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools				Kaikki koulut — Samtliga skolor All schools			
	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Poikia Gossar Boys %	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Poikia Gossar Boys %	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Poikia Gossar Boys %
Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools												
1938—39	26 327	13 478	12 849	51.2	27 456	11 472	15 984	41.8	53 783	24 950	28 833	46.4
1947—48	37 299	17 670	19 629	47.4	47 546	17 967	29 579	37.8	84 845	35 637	49 208	42.0
1948—49	38 045	18 012	20 033	47.3	49 695	19 182	30 513	38.6	87 740	37 194	50 546	42.4
1949—50	40 339	18 875	21 464	46.8	51 338	20 161	31 177	39.3	91 677	39 036	52 641	42.6
1950—51	42 113	19 377	22 736	46.0	52 858	21 094	31 764	39.9	94 971	40 471	54 500	42.6
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish												
1938—39	22 672	11 368	11 304	50.1	22 563	9 588	12 975	42.5	45 235	20 956	24 279	46.3
1947—48	32 318	15 095	17 223	46.7	42 006	15 905	26 101	37.9	74 324	31 000	43 324	41.7
1948—49	32 991	15 419	17 572	46.7	43 925	16 970	26 955	38.6	76 916	32 389	44 527	42.1
1949—50	35 042	16 199	18 843	46.2	45 254	17 809	27 445	39.4	80 296	34 008	46 288	42.4
1950—51	36 559	16 633	19 926	45.5	46 684	18 679	28 005	40.0	83 243	35 312	47 931	42.4
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish												
1938—39	3 655	2 110	1 545	57.7	4 893	1 884	3 009	38.5	8 548	3 994	4 554	46.7
1947—48	4 981	2 575	2 406	51.7	5 540	2 062	3 478	37.2	10 521	4 637	5 884	44.1
1948—49	5 054	2 593	2 461	51.3	5 770	2 212	3 558	38.3	10 824	4 805	6 019	44.4
1949—50	5 297	2 676	2 621	50.5	6 084	2 352	3 732	38.7	11 381	5 028	6 353	44.2
1950—51	5 554	2 744	2 810	49.4	6 174	2 415	3 759	39.1	11 728	5 159	6 569	44.0

Oppilaiden lukumäärä on lukuvuodesta 1938—39 lisääntynyt 76.6 %. Valtionkoulujen osuus oppilaiden koko luvusta on vähentynyt 44.3 prosentiksi 49.0 prosentista lukuvuonna 1938—39.

Lukuvuonna 1950—51 kävi 87.7 % oppilaista suomenkielistä ja 12.3 % ruotsinkielistä koulua.

Pojat ovat olleet vähemmistönä. Niin oli asialaita jo ennen sotaa, joskin poikien prosentuaalinen osuus silloin oli suurempi kuin neljänä viime vuonna.

Oppikoulujen oppilasmäärästä oli 62 924 eli 66.3 % kouluikäisiä.

Uusimuotoisten koulujen oppilasmäärä oli — kuten taulusta 6 ilmenee — suurimmillaan lukuvuonna 1948—49, jolloin heitä oli 8 453 eli lukuvuoden 1938—39 määrä runsaasti kaksinkertaisena. Viime vuosina on näiden koulujen oppilasmäärä vähentynyt. Uusimuotoisten koulujen oppilasmäärä oli lukuvuonna 1950—51 8.0 % oppikoulujen koko oppilasmäärästä, vastaten 9.1 prosenttia edellisestä lukuvuonna.

Antalet elever har sedan läsåret 1938—39 ökat med 76.6 %. Statsskolornas andel i totalantalet lärjungar har nedgått till 44.3 % från 49.0 % under läsåret 1938—39.

Under läsåret 1950—51 besökte 87.7 % av lärjungarna finskspråkiga och 12.3 % svenskspråkiga skola.

Gossarna ha varit i minoritet. Så var fallet redan före kriget, om också gossarnas procentuella andel då var större än under de fyra senaste läsåren.

Av totalantalet lärjungar i läroverken voro 62 924 eller 66.3 % skolpliktiga.

Antalet lärjungar i skolor av ny typ, var — som av tabell 6 framgår — störst under läsåret 1948—49, då det utgjorde 8 453 eller drygt dubbelt större än läsåret 1938—39. Under de senaste läsåren har totalantalet lärjungar i dessa skolor åter minskats. Lärjungarna i skolor av ny typ utgjorde läsåret 1950—51 8.0 % av hela antalet lärjungar i läroverken, mot 9.1 % föregående läsåret.

6. Uusimuotoisten koulujen oppilasmäärä. — Antalet lärjungar i skolor av ny typ. —
Number of pupils in schools of the new type.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut Statskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Kaikki oppikoulut — Samtliga läroverk All secondary schools		
			Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Yhteensä Inalles Total
Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools					
1938—39	1 907	2 168	1 839	2 236	4 075
1947—48	2 729	5 148	3 137	4 740	7 877
1948—49	2 596	5 857	3 438	5 015	8 453
1949—50	2 327	6 017	3 343	5 001	8 344
1950—51	1 965	5 638	3 020	4 583	7 603
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish					
1938—39	1 739	2 168	1 738	2 169	3 907
1947—48	2 471	5 008	2 948	4 531	7 479
1948—49	2 364	5 633	3 207	4 790	7 997
1949—50	2 108	5 564	2 999	4 673	7 672
1950—51	1 735	5 105	2 608	4 232	6 840
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish					
1938—39	168	—	101	67	168
1947—48	258	140	189	209	398
1948—49	232	224	231	225	456
1949—50	219	453	344	328	672
1950—51	230	533	412	351	763

Seuraava yhdistelmä osoittaa lääneittäin luku-
vuoden 1950—51 oppilasmäärän ja oppilaiden luvun
1 000 asukasta kohden.

Följande sammanställning utvisar länsvis antalet
lärjungar samt detta antal per 1 000 invånare läs-
året 1950—51.

Lääni Län County	Oppilaiden luku Antalet lärjungar Number of pupils	Oppilaita 1 000 asukasta kohti ¹⁾ Antalet lär- jungar per 1 000 invånare ¹⁾ Pupils per 1 000 inhabitants ¹⁾
Uudenmaan — Nylands	23 636	35.0
Kymen — Kymmene	7 923	25.2
Hämeen — Tavastehus	13 752	24.5
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	13 951	21.9
Vaasan — Vasa	13 325	21.7
Kuopion — Kuopio	8 870	18.6
Mikkelin — S:t Michels	4 420	18.1
Lapin — Lapplands	2 960	17.4
Oulun — Uleåborgs	5 813	16.0
Ahvenanmaa — Åland	321	14.2
Koko maa — Hela riket — Whole country	94 971	23.3
Kaupungit — Städer — Towns	55 565	52.6
Kauppalat — Köpingar — Market towns	14 107	52.4
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural areas	25 299	9.2

Oppilaiden koko määrästä tulee 58.5 % kaupun-
kien, 14.8 % kauppalain ja 26.7 % maaseudun oppi-
laitosten osalle. Kuitenkin on huomattava, että osa
kaupunkien ja kauppaloiden koulujen oppilaista
kuuluu niitä ympäröivän maaseudun väestöön.

Suurin oli oppilaiden luku sekä absoluuttisesti että
promilleina väestöstä Uudenmaan läänissä. Yksin-
omaan pääkaupungin oppikouluissa oli 17 143 oppi-
lasta, mikä on 30.9 % kaupunkikoulujen oppilaiden
kokonaisuudesta. — Tuhatta asukasta kohden oli
oppilaita toiseksi eniten Kymen läänissä, Hämeen
läänin ollessa kolmannella tilalla. Kaikkein pienin
oli oppilasfrekvenssi Ahvenanmaalla ja sen jälkeen
pienin maan pohjois- ja koillisosissa.

Av totalantalet lärjungar kom 58.5 % på städernas,
14.8 % på köpingarnas och 26.7 % på landsbygdens
läroverk. Likväl bör observeras att en del av lär-
jungarna i städernas och köpingarnas skolor tillhör
den kringliggande landsbygdens befolkning.

Störst var antalet lärjungar såväl absolut taget som
i promille av folkmängden i Nylands län. Enbart i
huvudstadens läroverk funnos 17 143 lärjungar, rep-
resenterande 30.9 % av totalantalet i städerna. — I
fråga om antalet lärjungar på 1 000 invånare kom
Kymmene län på andra och Tavastehus län på tredje
plats. Minst var elevfrekvensen på Åland och där-
näst minst i rikets norra och nordöstra delar.

¹⁾ Verrattuna henkikirjoitettuun väestöön 1. 1. 1951. — Jämfört med den mantalsskrivna befolkningen 1. 1. 1951. —
Compared with the population according to registration lists, 1. 1. 1951.

Keskikouluasteella oli lukuvuonna 1938—39 koko maassa 43 106 oppilasta eli 80.2 % koko oppilasmäärästä. Viime lukuvuosina on keskikoulun oppilasmäärä jatkuvasti lisääntynyt. Lukuvuonna 1948—49 oli keskikouluasteella 73 147 oppilasta, mikä on 83.4 % koko oppilasmäärästä, 1949—50 76 657 (83.6 %) ja 1950—51 79 962 (84.2 %).

Keskikouluasteen oppilaita oli kaupungeissa 45 075 eli 81.1 % kaupunkien koko oppilasmäärästä, kaupaloissa 11 739 (82.3 %) ja maalaiskunnissa 23 148 (91.5 %). Suomenkielisten koulujen oppilaista oli suhteellisesti enemmän keskikouluasteella kuin ruotsinkielisten.

Suuri eroavaisuus suomen- ja ruotsinkielisten koulujen välillä on siinä, että suomenkieliset koulut paljon suuremmassa määrin sijaitsevat maalaiskunnissa. Suomenkielisten koulujen oppilaista kävi 54.7 % koulua kaupungeissa, 15.6 % kaupaloissa ja 29.7 % maalaiskunnissa. Ruotsinkielisten koulujen oppilaista valtaosa eli 85.7 % kävi koulua kaupungeissa, 9.8 % kaupaloissa ja vain 4.5 % maaseudulla. Tämä johtuu osaksi siitä, että ruotsinkielisestä väestöstä suhteellisesti suurempi osa on kaupunkilaisia ja edelleen siitä, että kaupungit ovat jokseenkin lähellä ruotsinkielisten asuma-alueita, joten kaupunkikoulut voivat tyydyttää myös ympäristön maaseudun tarpeita.

Yksityiskohtaisempia tietoja oppikouluista, opettajien ja oppilaiden luvusta on tauluissa 1 ja 2 tämän julkaisun lopussa.

4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden.

Luokkien luku on jatkuvasti lisääntynyt sekä suomen- että ruotsinkielisissä kouluissa. Lisäys on viime vuosina ollut runsaasti 100 lukuvuodessa, kuten taulusta 7 ilmenee.

7. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden. — Antalet klasser och lärjungeantalet per klass.

Number of forms and pupils to a form.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statsskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kalkkiaan — Inalles Total		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
Luokkien luku — Antalet klasser — <i>Number of forms</i>									
1938—39	753	156	909	790	210	1 000	1 543	366	1 909
1947—48	1 020	178	1 198	1 327	212	1 539	2 347	390	2 737
1948—49	1 045	179	1 224	1 396	223	1 619	2 441	402	2 843
1949—50	1 100	187	1 287	1 459	232	1 691	2 559	419	2 978
1950—51	1 153	196	1 349	1 502	241	1 743	2 655	437	3 092
Oppilaita luokkaa kohden — Antalet lärjungar per klass — <i>Pupils to a form</i>									
1938—39	30.1	25.4	28.9	28.6	23.3	27.4	29.2	23.4	28.1
1947—48	31.7	28.0	31.1	31.7	26.1	30.9	31.7	27.0	31.0
1948—49	31.6	28.2	31.1	31.5	25.9	30.7	31.5	26.9	30.9
1949—50	31.9	28.3	31.3	31.0	26.2	30.4	31.4	27.2	30.8
1950—51	31.7	28.3	31.2	31.1	25.6	30.3	31.4	26.8	30.7

Rinnakkaisluokat ovat paljon yleisempiä suomalaisissa kuin ruotsalaisissa kouluissa. Lukuvuonna 1950—51 oli suomenkielisissä kouluissa 840 rinnakkaisluokkaa, ruotsinkielisissä 75. Rinnakkaisluokkien kokonaismäärästä oli mainittuna lukuvuonna 58.8 % valtionkouluissa.

Antalet lärjungar på mellanskolstadiet i hela riket uppgick läsåret 1938—39 till 43 106 eller till 80.2 % av läroverkens hela elevantal. Under de senaste läsåren har mellanskolans elevnumerär oavbrutet ökat. Läsåret 1948—49 funnos på mellanskolstadiet 73 147 lärjungar (83.4 % av hela antalet), 1949—50 76 657 (83.6 %) och 1950—51 79 962 (84.2 %).

Antalet lärjungar på mellanskolstadiet utgjorde i städerna 45 075 (81.1 % av hela elevantalet i städerna), i köpingarna 11 739 (83.2 %) och i landskommunerna 23 148 (91.5 %). Av lärjungarna i de finskspråkiga skolorna voro proportionsvis flere på mellanskolstadiet än i de svenskspråkiga.

En stor skillnad mellan finsk- och svenskspråkiga läroverk råder såtillvida, att de finskspråkiga skolorna i mycket större utsträckning ligga i landskommuner. Av lärjungarna i de finskspråkiga läroverken besökte 54.7 % skolor i städerna, 15.6 % skolor i köpingar och 29.7 % skolor i landskommuner. Av de svenska läroverkens elever besökte allra största delen eller 85.7 % stadsskolor, 9.8 % skolor i köpingar och endast 4.5 % skolor på landsbygden. Detta beror dels på att stadsbefolkningen är proportionsvis starkare företrädd inom rikets svensktalande befolkning och vidare på att städerna ligga relativt tätt inom det svenska bosättningsområdet, varför stadsskolorna kan tillfredsställa också den omgivande landsbygdens behov.

Mera detaljerade uppgifter om läroverken, antalet lärare och lärjungar framgår ur tabellerna 1 och 2 i slutet av denna publikation.

4. Antalet klasser och lärjungeantalet per klass.

Antalet klasser har fortgående ökat såväl i finsk- som svenskspråkiga skolor. Den totala ökningen har under de senaste åren utgjort över 100 per läsår, vilket framgår av tabell 7.

5. Muut tiedot oppilaista.

Taulu 8 osoittaa oppilaiden jakaantumisen äidinkielen mukaan lukuvuosina 1938—39 ja 1948—51.

5. Övriga uppgifter om lärjungarna.

Tabell 8 utvisar lärjungarnas fördelning efter modersmål läsåren 1938—39 och 1948—51.

8. Oppilaat äidinkielen mukaan. — Lärjungarna efter modersmål. — Pupils by mother tongue.

Lukuvuosi — Läsår School year	Suomi — Finska Finnish		Ruotsi — Svenska Swedish		Muu kieli Annat språk Other language		Yhteensä Summa Total
		%		%		%	
1938—39							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — Finnish schools	44 360	98.1	642	1.4	233	0.5	45 235
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — Swedish schools	97	1.1	8 314	97.3	137	1.6	8 548
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools	44 457	82.6	8 956	16.7	370	0.7	53 783
1948—49							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — Finnish schools	76 258	99.1	535	0.7	123	0.2	76 916
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — Swedish schools	921	8.5	9 820	90.7	83	0.8	10 824
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools	77 179	88.0	10 355	11.8	206	0.2	87 740
1949—50							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — Finnish schools	79 795	99.2	509	0.6	124	0.2	80 428
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — Swedish schools	1 062	9.3	10 230	89.9	89	0.8	11 381
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools	80 857	88.1	10 739	11.7	213	0.2	91 809
1950—51							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — Finnish schools	82 667	99.3	459	0.6	117	0.1	83 243
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — Swedish schools	1 219	10.4	10 426	88.9	83	0.7	11 728
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools	83 886	88.3	10 885	11.5	200	0.2	94 971

Suomenkielisten oppilaiden luku ruotsinkielisissä kouluissa on ajanjaksona 1948—51 poikkeuksetta lisääntynyt sekä lukumääräisesti että suhteellisesti. Samanaikaisesti on ruotsinkielisten luku suomenkielisissä kouluissa jonkin verran vähentynyt. Oppilaita, joiden äidinkieli oli jokin muu kieli, oli lukuvuonna 1950—51 vain 200 eli 0.2 % koko oppilasmäärästä.

Lukuvuonna 1950—51 oli kaikista oppilaista 91 591 (96.4 %) evankelis-luterilaisia, 1 096 (1.2 %) kreikkalaiskatolisia ja 349 (0.4 %) muita kristittyjä, kun taas 154 (0.1 %) kuului ei-kristittyihin uskontokuntiin ja 1 768 (1.9 %) oli siviilirekisteriin merkittyjä.

Allaoleva asetelma valaisee oppilaiden jakaantumista kotipaikan mukaan.

Antalet finskspråkiga lärjungar i svenskspråkiga skolor har under perioden 1948—51 oavbrutet ökat såväl absolut som relativt taget. Under samma period har antalet svenska lärjungar i finska skolor något minskats. Antalet lärjungar med ett främmande språk som modersmål utgjorde läsåret 1950—51 endast 200 eller 0.2 % av totalantalet.

Senaste läsår voro av samtliga lärjungar 91 591 (96.4 %) evangelisk-luterska, 1 096 (1.2 %) grekisk-katolska och 349 (0.4 %) kristna av annan trosbekännelse, medan 154 (0.1%) tillhörde icke kristna trossamfund och 1 768 (1.9 %) voro inskrivna i civilregistret.

Nedanstående sammanställning belyser lärjungarnas fördelning enligt hemort.

Lukuvuosi Läsår School year	Samassa kunnassa kuin koulu I samma kommun som skolan In the same commune as the school	%	Toisessa kunnassa, enintään 20 km koulusta I annan kommun, högst 20 km från skolan In an other commune, up to 20 km from the school	%	Yli 20 km koulusta Över 20 km från skolan Over 20 km from the school	%	Yhteensä Summa Total
1948—49	62 011	70.7	13 292	15.1	12 437	14.2	87 740
1949—50	64 798	70.7	14 001	15.2	12 878	14.1	91 677
1950—51	67 275	70.8	13 563	14.3	14 133	14.9	94 971

Tauluosaston taulusta 3 ilmenee oppilaiden jakaantuminen isän (tai äidin) ammatin mukaan lukuvuonna 1950—51 absoluuttisin ja suhdeluvuin. Äidin ammatti on otettu huomioon vain silloin, kun hän on ollut perheen pääasiallinen huoltaja. Ryhmitys on uusittu väestölaskennan ammattinimistön perus-

Av tabell 3 i tabellavdelningen framgår fördelningen av lärjungarna efter faderns (eller moderns) yrke läsåret 1950—51 i absoluta och relativa tal. Moderns yrke har beaktats endast i de fall, då hon varit familjens huvudsakliga försörjare. Indelningen har omarbetats på basen av folkräk-

teella, eivätkä tiedot sen vuoksi ole joka kohdassa täysin verrattavissa edellisen vuoden tietoihin. Tällaisten tietojen ollessa kysymyksessä vähäiset vuotuiset muutokset eivät merkitse paljoakaan, joten vertailun täytyy koskea pitempää ajanjaksoa. — Ryhmän maa- ja metsätalous suhteellinen osuus on lukuvuodesta 1945—46 lukuvuoteen 1950—51 lisääntynyt 23.3 prosentista 26.5 prosenttiin, vaikka maatalousväestön osuus väestöstä on viime vuosina vähentynyt. Tämä johtuu ilmeisesti siitä, että koulujen luku on maaseudulla lisääntynyt suhteellisen voimakkaasti. Kaikkein suurin ryhmä, teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta käsitti viime lukuvuonna 29.2 % ja lukuvuonna 1945—46 28.4 %.

Taulukosta 9 ilmenevät tärkeimmät tiedot vapaaoppilaista. Vapaaoppilailla tarkoitetaan tässä niitä, jotka kokonaan tai osaksi on vapautettu lukukausimaksun suorittamisesta. Kunnallisten keskikoulujen oppilaita ei ole otettu huomioon, koska näissä kouluissa ei yleensä ole lukukausimaksuja.

ningens yrkesnomenklatur och är sålunda inte i alla avseenden jämförbar med föregående år. I fråga om uppgifter av denna art spela de små fluktuationerna från ett år till ett annat en mindre roll. Jämförelsen bör därför gälla en längre period. — Det relativa antalet lärjungar inom gruppen jord- och skogsbruk ökades från läsåret 1945—46 till 1950—51 från 23.3 till 26.5 %, trots att lantbrukarbefolkningens relativa andel i rikets befolkning minskats under de senaste åren. Det beror givetvis på att antalet skolor på landsbygden ökats relativt kraftigt. Den största av alla grupper, industri, hantverk och byggnadsverksamhet omfattade senaste läsår 29.2 % mot 28.4 % läsåret 1945—46.

Ur tabell 9 framgår de viktigaste uppgifterna om frieleverna. Med frielev avses här de elever, som helt eller delvis befriats från terminsavgift. Lärjungarna i de kommunala mellanskolorna ha inte medtagits; i dessa skolor betalas överhuvud ingen terminsavgift.

9. Vapaaoppilaat. — Frieleverna. — Non-paying pupils.

	1945— 46	1946— 47	1947— 48	1948— 49	1949— 50	1950— 51	1945— 46	1946— 47	1947— 48	1948— 49	1949— 50	1950— 51
	Luku — Antal — Number						% kaikista oppilaista % av hela lärjungeantalet % of all pupils					
Valtionkoulut — Statsskolor — State schools	11 734	11 293	11 612	12 215	12 571	14 370	34.1	31.7	31.1	32.1	31.2	34.1
Kunn. ja yksityisk. — Komm. o. privatskolor — Munic. a. private schools	7 104	7 534	7 460	8 080	8 484	8 964	16.5	16.6	15.8	16.5	16.5	17.5
Kaikkiaan — Inalles — Total	18 838	18 827	19 072	20 295	21 055	23 334	24.1	23.2	22.6	23.3	23.2	25.0

Vapaaoppilaiden suhteellinen osuus koko oppilasmäärästä, joka lähinnä edellisinä vuosina pysyi melkein muuttumattomana, lisääntyi lukuvuonna 1950—51 valtionkouluissa 2.9 ja yksityiskouluissa 1.0 %. Mainittuna lukuvuonna vapaaoppilaita oli täsmälleen $\frac{1}{4}$ kaikkien koulujen oppilasmäärästä. Valtionkouluissa on viime lukuvuosina ollut suhteellisesti lähes kaksi kertaa niin paljon vapaaoppilaita kuin yksityiskouluissa.

Lukuvuosina 1938—39 ja 1947—51 oppikouluihin otettujen uusien oppilaiden lukumäärä ilmenee seuraavasta taulukosta.

Frielevernas relativa andel i totalantalet lärjungar, som de närmast föregående åren förblivit nästan oförändrat, ökades läsåret 1950—51 i statsskolorna med 2.9 och i privatskolorna med 1.0 %. Nämnda läsår utgjorde frieleverna precis $\frac{1}{4}$ av totalantalet lärjungar i samtliga skolor. I statsskolorna funnos de senaste läsåren proportionsvis nästan dubbelt flere frielever än i privatskolorna.

Antalet till läroverken nyintagna lärjungar läsåren 1938—39 och 1947—51 framgår av följande tabell.

10. Uudet oppilaat. — Nya lärjungar. — New pupils.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statsskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privatskolor Municipal and private schools			Kaikki koulut Samtliga skolor All schools
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	
1938—39	5 126	754	5 880	5 997	940	6 937	12 817
1947—48	7 126	1 154	8 280	11 027	1 268	12 295	20 575
1948—49	7 056	1 134	8 190	11 492	1 286	12 778	20 968
1949—50	7 685	1 246	8 931	11 543	1 276	12 819	21 750
1950—51	8 139	1 293	9 432	11 926	1 316	13 242	22 674

Uusien oppilaiden kokonaismäärä on jatkuvasti lisääntynyt. Vertailtaessa lukuvuosien 1938—39 ja 1950—51 tietoja voidaan todeta lisäystä kautta linjan, mutta suurin se oli suomenkielisissä yksityiskouluissa, joissa uusien oppilaiden luku on kaksinkertaistunut.

Under samtliga läsår tabellen omfattar har totalantalet nya lärjungar oavbrutet ökats. Vid en jämförelse mellan läsåret 1938—39 och 1950—51 kan en ökning över hela linjen konstateras, men störst var den i fråga om finskspråkiga privatskolor, i vilka antalet nya lärjungar fördubblats.

Valmistavista kouluista tulleiden uusien oppilaiden luku on vähentynyt lukuvuosina 1947—50 (kts. taulu 11), mikä johtuu siitä, että laki oppivelvollisuudesta v. 1946 muutettiin siten, että oppivelvollisuusiässä olevia lapsia ei saa ottaa oppilaisiksi sellaisiin kouluihin, joissa opetusta ei anneta yhtä monta viikkotuntia ja yhtä monta lukuvuotta kuin kansakoulun vastaavalla asteella.

Antalet nyintagna lärjungar, som besökt förberedande skola minskades läsaren 1947—50 (se tab. 11), vilket beror på att lagen om läroplikt ändrades år 1946 sålunda att barn i läropliktsåldern inte få intagas som lärjungar i sådana skolor, i vilka undervisning inte meddelas under lika många veckotimmar och lika många läsår som på folkskolans motsvarande stadium.

11. I luokan uudet oppilaat pohjakoulun mukaan. — I klassens nya lärjungar efter bottenskola. —

New I st form pupils classified according to earlier schooling.

Lukuvuosi Läsår School year	I luokalle otettiin uusia oppilaita — Till I klassen intogos nya lärjungar <i>Admitted to I st form</i>						
	Kansakouluista Från folkskolor <i>From primary schools</i>	%	Valmistavista kouluista Från förberedande skolor <i>From preparatory schools</i>	%	Muualta Övriga <i>Others</i>	%	Yhteensä Summa <i>Total</i>
1938—39	6 442	84.9	739	9.7	210	5.4	7 391
1947—48	15 145	92.9	647	4.0	507	3.1	16 299
1948—49	15 823	94.7	377	2.2	515	3.1	16 715
1949—50	17 494	97.0	134	0.7	409	2.3	18 037
1950—51	18 224	96.1	209	1.1	523	2.8	18 956

Viime vuonna lisääntyi kuitenkin valmistavista kouluista tulleiden uusien oppilaiden lukumäärä jonkin verran, johtuen siitä, että vieraskielisiä valmistavia kouluja on perustettu lisää.

Seuraavasta asetelmasta ilmenevät luokalle jääneiden suhdeluvut vuosilta 1939 ja 1948—51.

Senaste läsår ökades likväl antalet lärjungar med förberedande skola som bottenskola i någon mån, beroende på att antalet lärjungar i förberedande skolor med främmande undervisningspråk ökats.

Ur följande sammanställning framgår det relativa antalet på klassen kvarstannade lärjungar åren 1939 och 1948—51.

	1939	1948	1949	1950	1951
Valtionkoulut — Statsskolor — <i>State schools</i>	18.0	18.2	17.7	17.2	16.3
Kunnalliset ja yksityiskoulut — Kommunala och privata skolor — <i>Municipal and private schools</i>	18.8	16.7	16.2	16.1	15.7
Kaikki oppikoulut — Samtliga läroverk — <i>All secondary schools</i>	18.4	17.4	16.9	16.6	16.0

Näistä: — Därav: — *Including:*

Suomenkieliset — Finskspråkiga — <i>Finnish</i>	18.5	17.5	17.1	16.8	16.1
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — <i>Swedish</i>	18.1	16.6	15.5	15.4	15.2
Keskikouluaste — Mellanskolstadiet — <i>Lower forms of secondary schools</i> ..	17.8	17.1	16.7	16.7	16.1
Lukioaste — Gymnasialstadiet — <i>Upper forms of secondary schools</i>	20.6	18.6	18.0	16.5	15.5

Suhdeluvut vuosilta 1948—51 ovat kauttaaltaan pienemmät kuin ennen sotaa. V. 1951 oli lukioasteella luokallejääneiden suhdeluku 5.0 % pienempi kuin 1939, mikä osittain johtuu siitä, että määräyksiä luokalta siirtämisestä on lievennetty, osittain siitä, että koulut ovat voineet jossain määrin vähentää vaatimuksiaan sitten kun matematiikka ja reaali-koet ovat ylioppilaskirjoituksissa tulleet vaihtoehtoisiksi. Keskikouluasteen osalta vähennys oli vain 1.7 %.

Koko sen ajan, jonka asetelma käsittää, on suomenkielisissä kouluissa ollut luokallejääneitä suhteellisesti enemmän kuin ruotsinkielisissä. Tämä johtuu osaksi siitä, että oppilasmäärä luokkaa kohden on ensinmainituissa kouluissa suurempi. Lisäksi voitaneen ylioppilaskirjoitusten tulosten perusteella päätellä, että suomenkielisten koulujen opettajat ovat olleet luokalta siirtämisessä jonkin verran ankarampia kuin ruotsinkieliset. Suomenkielisten koulujen varsinaisista oppilaista hylättiin keväällä 1951 12.1 %, ruotsinkielisissä kouluissa 19.1 %. Keväällä 1950 hylättiin suomenkielisissä kouluissa 14.8 % ja ruotsinkielisissä 18.9 %.

Procenttalen voro åren 1948—51 genomgående lägre än före kriget. År 1951 var de kvarstannades relativa andel på gymnasialstadiet 5.0 % lägre än 1939, vilket dels beror på att bestämmelserna för uppflyttning till högre klass förmildrats, dels på att skolorna i någon mån kunnat sänka fordringarna sedan matematiken och realprovet i studentexamen blivit inbördes valbara. Minskningen i fråga om mellanskolstadiet utgjorde endast 1.7 %.

Antalet kvarstannade har under samtliga år sammanställningen omfattar varit proportionsvis större i de finskspråkiga skolorna än i de svenskspråkiga. Detta kan delvis bero på att antalet lärjungar per klass är större i förstnämnda skolor. Dessutom torde man på basen av resultatet i studentskrivningarna kunna draga slutsatsen att lärarna i finska skolor varit något strängare vid uppflyttning till högre klass. Av de ordinarie lärjungarna i finskspråkiga skolor våren 1951 underkändes 12.1 % mot 19.1 % i svenskspråkiga skolor. Våren 1950 underkändes i finskspråkiga skolor 14.8 % och i svenskspråkiga 18.9 %.

Seuraavat luvut, jotka koskevat kaikkia kouluja osoitavasti, kuinka monta % oppilaista vuonna 1951 jäi luokalle: I lk. 13.2, II lk. 18.8, III lk. 17.8, IV lk. 17.0, V lk. 13.9, VI lk. 20.7 ja VII lk. 20.1 %.

Följande siffror, vilka hänföra sig till samtliga skolor, utvisa procenttalet lärjungar, som år 1951 kvarstannade på klassen: I kl. 13.2, II kl. 18.8, III kl. 17.8, IV kl. 17.0, V kl. 13.9, VI kl. 20.7 och VII kl. 20.1 %.

6. Oppikoulujen menot ja tulot.

Taulukosta 12 käyvät ilmi oppikoulujen menot lukuvuosina 1938—39 ja 1947—51.

6. Läroverkens utgifter och inkomster.

Av tabell 12 framgå läroverkens utgifter läsären 1938—39 och 1947—51.

12. Oppikoulujen menot, 1 000 mk. — Läroverkens utgifter, 1 000 mk. —

Secondary school expenditure, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor <i>State schools</i>			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor <i>Municipal and private schools</i>			Kaikki oppikoulut Samtliga läroverk <i>All secondary schools</i>		
	Suomenk. Finskpr. <i>Finnish</i>	Ruotsink. Svenskpr. <i>Swedish</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskpr. <i>Finnish</i>	Ruotsink. Svenskpr. <i>Swedish</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskpr. <i>Finnish</i>	Ruotsink. Svenskpr. <i>Swedish</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
1938—39	68 816	15 362	84 178	52 993	15 823	68 816	121 809	31 185	152 994
1947—48	545 612	101 503	647 115	563 494	102 263	665 757	1 109 106	203 766	1 312 872
1948—49	611 172	115 873	727 045	696 267	124 790	821 057	1 307 439	240 663	1 548 102
1949—50	777 332	154 150	931 482	864 022	145 958	1 009 980	1 641 354	300 108	1 941 462
1950—51	1 089 954	212 212	1 302 166	1 273 148	230 428	1 503 576	2 363 102	442 640	2 805 742

Kaikkina niinä vuosina, joihin taulukko kohdistuu, kaikkien kouluryhmien menot ovat jatkuvasti lisääntyneet.

Nousu johtuu osaksi oppilasmäärän lisääntymisestä, mutta suurin tekijä on rahanarvon aleneminen. Valtionkoulujen menot olivat viime lukuvuonna 15 kertaa suuremmat kuin talvisodan edellisenä lukuvuonna ja yksityiskoulujen lähes 22-kertaiset. Suomenkielisten koulujen menot ovat kasvaneet huomattavasti enemmän kuin ruotsinkielisten. Tämä johtuu tietysti siitä, että suomenkieliset koulut ovat lisääntyneet paljon nopeammin.

Taulussa 13 annetaan yksityiskohtaisempia tietoja oppikoulujen menoista.

Under alla de läsår tabellen omfattar ha utgifterna för samtliga skoltyper stigit oavbrutet.

Stegringen beror dels på att antalet lärjungar ökats, men främst har nedgången av penningvärdet inverkat. Statsskolornas totalutgifter voro senaste läsår 15 gånger större än läsåret närmast före vinterkriget och privatskolornas nästan 22 gånger. De finskspråkiga skolornas utgifter ha ökats betydligt mera än de svenskspråkigas. Detta beror givetvis på att antalet finskspråkiga skolor ökats i betydligt snabbare takt.

Tabell 13 innehåller mera detaljerade uppgifter om läroverkens utgifter.

13. Menot ryhmittäin, 1 000 mk. — Utgifterna gruppvis, 1 000 mk. — *Classified expenditure, 1 000 mk.*

Lukuvuosi Läsår School year	Opettajain palkkaus Lärarnas avlöning <i>Teachers' salaries</i>		Lämmitys, valaistus, sil- vovus, opetuskalusto y. m. För värme, lyse, städning, undervisningsmaterial m. m. <i>Heating, lighting, cleaning, educational supplies</i>		Koulutalon holto- ja kor- jauskustannukset y. m. Skötels och reparation av skolhuset m. m. <i>Maintenance and repair charges of school building etc.</i>		Todellinen vuokra Faktisk hyra <i>Real rent</i>		Yhteensä Summa <i>Total</i>
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	
Valtionkoulut — Statskolor — State schools									
1938—39	66 324	78.8	12 640	15.0	4 781	5.7	433	0.5	84 178
1947—48	520 484	80.4	103 502	16.1	20 362	3.1	2 767	0.4	647 115
1948—49	601 928	82.8	104 179	14.3	18 203	2.5	2 735	0.4	727 045
1949—50	778 637	80.0	150 496	15.5	41 169	4.2	2 349	0.3	972 651
1950—51	1 079 984	80.5	218 057	16.3	38 477	2.9	4 125	0.3	1 340 643
Kunnalliset ja yksityiskoulut — Kommunala och privata skolor — Municipal and private schools									
1938—39	52 199	75.9	9 573	13.9	3 762	5.4	3 282	4.8	68 816
1947—48	529 358	79.5	104 558	15.7	16 977	2.6	14 864	2.2	665 757
1948—49	618 860	75.4	163 584	19.9	21 044	2.6	17 569	2.1	821 057
1949—50	743 260	71.7	238 265	23.0	27 275	2.6	28 455	2.7	1 037 255
1950—51	1 172 543	76.3	299 140	19.5	32 350	2.1	31 893	2.1	1 535 926
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools									
1938—39	118 523	77.5	22 213	14.5	8 543	5.6	3 715	2.4	152 994
1947—48	1 049 842	80.1	208 060	15.8	37 339	2.8	17 631	1.3	1 312 872
1948—49	1 220 788	78.9	267 763	17.3	39 247	2.5	20 304	1.3	1 548 102
1949—50	1 521 897	75.7	388 761	19.4	68 444	3.4	30 804	1.5	2 009 906
1950—51	2 252 527	78.3	517 197	18.0	70 827	2.5	36 018	1.2	2 876 569

Tärkein menoerä on opettajien palkkaus, joka teki 78.3 % kaikista menoista. Menot lämmityksestä, valaistuksesta, siivouksesta ja opetuskalustosta ovat jatkuvasti lisääntyneet. Niiden suhteellinen osuus oli kuitenkin lukuvuonna 1950—51 vähän pienempi kuin edellisellä lukuvuonna. Vaikka koulutalot monessa tapauksessa ovat huomommassa kunnossa kuin ennen sotaa, on korjauskustannusten suhteellinen osuus kokonaismenoista viime vuosina ollut pienempi kuin silloin, riippuen siitä, että säästäväsyyssyistä on toimitettu vain välttämättömimmät korjaukset.

Vuokrilla on yleensä aika vähäinen merkitys oppikoulujen menoissa. Valtionkouluthan useimmiten toimivat valtion rakennuksissa, eivätkä niin ollen useimmissa tapauksissa maksa todellista vuokraa. Yksityiskoulut suorittivat lukuvuonna 1950—51 vuokrina yhteensä 31.9 milj. mk, eli 2.1 % mainitun vuoden kokonaismenoista.

Seuraava taulukko osoittaa eri kouluryhmien keskimääräiset vuosikustannukset oppilasta kohden viime vuosina.

Den viktigaste utgiftsposten utgör lärarnas avlöning och belöper sig till 78.3 % av samtliga utgifter. Utgifterna för värme, lyse, städning och undervisningsmaterial ha oavbrutet ökats. Deras procentuella andel var likväl läsåret 1950—51 något mindre än föregående läsåret. Trots att skolhusen i många fall befinna sig i sämre skick än före kriget ha reparationskostnadernas procentuella andel i totalutgifterna de senaste åren varit mindre än då, beroende på att man av sparsamhetsskäl endast låtit utföra de allra nödvändigaste reparationerna.

Hyrorna spela i allmänhet en rätt obetydlig roll i läroverkens ekonomi. Statsskolorna äro ju nästan alltid inrymda i statsverkets byggnader och erlägga sålunda i de flesta fall ingen faktisk hyra. Privatskolorna erlade i hyror läsåret 1950—51 sammanlagt 31.9 milj. mk eller 2.1 % av totalutgifterna detta år.

Följande tabell utvisar de olika skolgruppernas årskostnader i genomsnitt per lärjunge under de senaste åren.

14. Keskimääräiset vuosikustannukset oppilasta kohden, mk. — Årliga medelkostnader per lärjunge, mk.

Average annual expenditure per pupil, mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiset koulut — Kommunala och privata skolor Municipal and private schools					
				Kalkkiaan — Inalles — Total			Siltä valtionapu — Därav understöd av staten — Incl. state grants		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Kalkki koulut Alla skolor All schools	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Kalkki koulut Alla skolor All schools	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Kalkki koulut Alla skolor All schools
1938—39	3 525	4 987	3 728	2 420	3 345	2 585	1 548	1 854	1 603
1947—48	20 076	25 241	20 765	13 864	18 831	14 443	8 374	11 629	8 753
1948—49	22 351	29 156	23 255	16 187	22 199	16 885	7 240	13 317	7 946
1949—50	27 619	38 073	28 992	20 444	25 845	21 084	11 440	13 629	11 700
1950—51	35 128	46 763	36 663	30 390	40 331	31 573	20 718	24 602	21 180

Kustannukset oppilasta kohden ovat valtionkouluissa huomattavasti suuremmat kuin yksityiskouluissa, mikä johtuu siitä, että opettajien palkat ensinmaintuissa keskimäärin ovat korkeammat. Tämä taas on yhteydessä siihen, että keskikouluja, joissa opettajien pätevyys on alempi, on valtionkouluissa paljon vähemmän kuin yksityiskouluissa. Sitä paitsi on huomattava, että vapaaoppilaita on valtionkouluissa huomattavasti enemmän kuin yksityisissä (kts. taulu 10).

Kostnaderna per lärjunge äro i statsskolorna betydligt större än i privatskolorna på grund av att lärarnas löner i de förstnämnda i genomsnitt äro högre. Detta åter sammanhänger med att bland statsskolorna antalet mellanskolor, i vilka lärarnas kompetens är lägre, är långt mindre än bland privatskolorna. Dessutom bör observeras att antalet frielever i statens skolor är betydligt större än i privata (se tabell 10).

15. Oppikoulujen tulot, 1 000 mk. — Läroverkens inkomster, 1 000 mk. —

Income of secondary schools, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Oppilasmaksut Elevavgifter Pupil's fees		Avustukset kunnallisille ja yksityiskouluille Understöd åt kommunala och privata skolor Grants to local govt. and private schools		Muut tulot Övriga inkomster Other income		Yhteensä Summa Total		
	Valtionkoulut Statskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Valtiolta Av staten State	Kunnalta Av kommunen Local govt.	Valtionkoulut Statskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Valtionkoulut Statskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Kalkki oppikoulut Sämtliga läroverk All secondary schools
1938—39	14 441	22 005	44 002	2 510	122	4 407	14 563	72 924	87 487
1947—48	61 768	183 815	416 162	23 272	11 658	38 345	73 426	661 594	735 020
1948—49	71 757	193 102	394 856	28 143	19 114	51 052	90 871	667 153	758 024
1949—50	76 264	292 993	600 633	50 826	24 468	64 397	100 732	1 008 849	1 109 581
1950—51	139 987	367 925	1 086 351	57 426	54 638	84 499	194 625	1 596 201	1 790 826

Kaikkien oppikoulujen kokonaistulot 1950—51 — lukuunottamatta valtion ja kunnan avustuksia — olivat 647.0 milj. mk. Tästä summasta kertyi valtionkouluille 194.6 milj. mk ja yksityiskouluille 452.4 milj. mk.

Taulusta 15 ilmenevät oppikoulujen tulot lukuvuosina 1938—39 ja 1947—51.

Yksityiskouluissa on suurin tuloerä ollut valtionapu, joka lukuvuosina 1947—51 oli keskimäärin 63.5 % kaikista tuloista. Oppilasmaksut olivat tänä aikana keskimäärin 26.4 %.

Taulussa 16 on tietoja valtion, kunnallisten ja yksityiskoulujen oppilasmaksuista.

De sammanlagda inkomsterna 1950—51 för alla läroverk — exklusive understöd av stat och kommun — belöpte sig till 647.0 milj. mk. Av denna summa inflöts till statsskolorna 194.6 milj. mk och till privat-skolorna 452.4 milj. mk.

Tabell 15 belyser läroverkens inkomster läsåren 1938—39 och 1947—51.

I privatskolorna har den största inkomstposten varit statsunderstödet, som under läsåren 1947—51 i genomsnitt utgjorde 63.5 % av de totala inkomsterna. Elevavgifterna utgjorde under samma tid i medeltal 26.4 procent.

Tabell 16 innehåller uppgifter om elevavgifterna i statens, kommunens och privata skolor.

16. Oppilasmaksut, 1 000 mk. — Elevavgifter, 1 000 mk. — Pupil's fees, 1 000 mk..

Lukuvuosi Läsår School year	Valtionkoulut — Statsskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kaikki oppikoulut Samtliga läroverk All secondary schools		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
1938—39	12 468	1 973	14 441	17 572	4 433	22 005	30 040	6 406	36 446
1947—48	55 406	6 362	61 768	159 425	24 390	183 815	214 831	30 752	245 583
1948—49	63 159	8 598	71 757	160 810	32 292	193 102	223 969	40 890	264 859
1949—50	66 864	9 400	76 264	255 557	37 436	292 993	322 421	46 836	369 257
1950—51	123 569	16 418	139 987	321 456	46 469	367 925	445 025	62 887	507 912

Oppilasmaksut lisääntyivät lukuvuonna 1950—51 valtionkouluissa 83.6 % ja yksityiskouluissa 25.6 %.

Terminsvygifterna ökades läsåret 1950—51 jämfört med föregående år i statsskolorna med 83.6 % och i privatskolorna med 25.6 %.

7. Ylioppilastutkinto.

Vuodesta 1943 lähtien on kaikille kokelaille myönnetty se helpotus vaatimuksista, että matematiikka ja reaalikoe ovat olleet vaihtoehtoiset. Huomioonottamatta poikkeuksellisia vuosia 1945 ja 1946, ylioppilaskokelaiden lukumäärä oli suurin vuosina 1950 ja 1951, jolloin heitä oli 4 963 ja 4 810. Yksityiskohtaisempia tietoja ylioppilaskokelaista v. 1939 ja vuosina 1948—51 on seuraavassa taulussa.

7. Studentexamen.

Från och med 1943 ha alla kandidater beviljats den lättnaden, att matematik- och realprovet varit inbördes valbara. Ifall de exceptionella åren 1945 och 1946 inte beaktas var totalantalet abiturienter störst åren 1950 och 1951, då det uppgick till respektive 4 963 och 4 810. Detaljerade uppgifter om studentkandidaterna år 1939 och åren 1948—51 framgå av nedanstående tabell.

17. Ylioppilaskokelaat. — Studentkandidater. — Pupils sitting matriculation examination.

Vuosi År Year	Varsinaisia oppilaita — Ordinarie lärjungar — Ordinary pupils						Yksityisoppilaita Privatister Private pupils		Sotilaskirjoitukset Militärskrivningar Special papers for army candidates
	Keväällä — Om våren — In spring			Syksyllä — Om hösten — In autumn			Keväällä Om våren In spring	Syksyllä Om hösten In autumn	
	Suomenk. koulut Finskpr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total	Suomenk. koulut Finskpr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total			
1939..	2 164	488	2 652	366	120	486	13	55	—
1948..	2 766	460	3 226	567	124	691	125	58	212
1949..	3 089	498	3 587	533	98	631	160	78	93
1950..	3 560	525	4 085	529	95	624	152	62	40
1951..	3 600	512	4 112	434	95	529	112	41	16

Niiden varsinaisten suomenkielisten oppilaiden luku, jotka ottivat osaa kevään ylioppilaskirjoituksiin, on viime vuosina jatkuvasti lisääntynyt, jota vastoin ruotsinkielisten luku oli viime vuonna hiukan pienempi kuin v. 1950.

Antalet ordinarie finskspråkiga lärjungar, som deltagit i studentskrivningarna om våren har under de senaste åren oavbrutet ökat, varemot antalet svenskspråkiga minkats obetydligt under senaste år.

18. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — *Matriculated.*

Vuosi År Year	Varsinaisia oppilaita — Ordinarie lärjungar — <i>Ordinary pupils</i>						Yksityisoppilaita Privatister <i>Private pupils</i>		Sotilaskirjoitukset Militärskrivningar <i>Special papers for army candidates</i>	Kalkkiaa Inalles <i>Total</i>
	Keväällä — Om våren — <i>In spring</i>			Syksyllä — Om hösten — <i>In autumn</i>			Keväällä Om våren <i>In spring</i>	Syksyllä Om hösten <i>In autumn</i>		
	Suomenk. koulut Finskspr. skolor <i>Finnish schools</i>	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor <i>Swedish schools</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. koulut Finskspr. skolor <i>Finnish schools</i>	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor <i>Swedish schools</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>				
1939..	1 797	365	2 162	292	93	385	74	38	—	2 659
1948..	2 199	334	2 533	463	94	557	56	35	55	3 236
1949..	2 557	398	2 955	386	71	457	82	51	23	3 568
1950..	3 034	426	3 460	421	71	492	83	38	9	4 082
1951..	3 164	414	3 578	372	72	444	67	22	—	4 111

Hyväksytyt varsinaisten oppilaiden lukumäärä oli v. 1951 jälleen suurempi kuin edellisenä vuonna, jotavastoin yksityisoppilaiden lukumäärä väheni.

Taulu 19 osoittaa uusien ylioppilaiden jakaantumisen sukupuolen mukaan (yksityisoppilaita lukuunottamatta).

Antalet godkända ordinarie lärjungar ökades åter år 1951 jämfört med föregående år, varemot antalet privatister minskades.

Tabell 19 utvisar de nya studenternas fördelning efter kön (privatister inte medräknade).

19. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — *Matriculated.*

Vuosi År Year	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Finnish schools</i>		Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>		Kalkkiaa Inalles <i>Total</i>		
	Polkia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>	Polkia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>	Polkia Gossar <i>Boys</i>	Tyttöjä Flickor <i>Girls</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>
1939	1 148	941	232	160	1 380	1 101	2 481
1948	1 272	1 441	228	204	1 500	1 645	3 145
1949	1 358	1 607	268	202	1 626	1 809	3 435
1950	1 635	1 829	262	235	1 897	2 064	3 961
1951	1 555	1 981	249	237	1 804	2 218	4 022

V. 1951 väheni miespuolisten ylioppilaiden lukumäärä edelliseen vuoteen verrattuna, jotavastoin naispuolisten luku lisääntyi. Viimemainitut olivat 55.0 % hyväksytyt kokelaisten kokonaismäärästä.

Ruotsissa hyväksyttiin samana vuonna naispuolisia kokeilaita 1 830 (40.5 %), Norjassa 1 522 (39.8 %) ja Tanskassa 1 182 (42.2 %). Naisylioppilaiden suuri lukumäärä maassamme johtunee osaksi siitä, että monilla elämäneloilla ylioppilaita asetetaan ei-ylioppilaiden edelle, osaksi siitä, että naisten ammattikouluja ei meillä vielä ole riittävästi. Niinpä esim. v. 1951 oli hakijoita maamme kotitalouskouluihin 4 112, joista ainoastaan 2 425 otettiin kouluihin.

Lähempiä tietoja Pohjoismaissa hyväksytyistä ylioppilaskokelaista on taulussa 4 tämän julkaisun tauluosastossa.

Taulukosta 20 ilmenee, paljonko keväällä kirjoitaneista varsinaisista oppilaita hyväksyttiin eri yleisarvosanoilla.

År 1951 minskades antalet manliga studenter jämfört med föregående år varemot antalet kvinnliga åter ökades. Dessa sistnämnda utgjorde 55.0 % av totalantalet godkända kandidater.

I Sverige uppgick antalet godkända kvinnliga kandidater samma år till 1 830 (40.5 %), i Norge till 1 522 (39.8 %) och i Danmark till 1 182 (42.2 %). Det stora antalet kvinnliga studenter i vårt land sammanhänger dels därmed, att studenterna på många levnadsbanor givits företräde framom icke studenter, dels med att antalet yrkesskolor för kvinnor ännu är otillräckligt. Så t. ex. uppgick antalet inträdessökande till vårt lands hushållsskolor år 1951 till 4 112, varav endast 2 425 antogs.

Närmare uppgifter om antalet godkända studentkandidater i de nordiska länderna framgår ur tabell 4 i tabellavdelningen i slutet av denna publikation.

Av tabell 20 framgår huru många av de ordinarie lärjungarna som godkändes i vårens skrivningar och med vilka vitsord.

20. Hyväksytyt yleisarvosanan mukaan. — Godkända efter det allmänna vitsordet.

Matriculated results, graded.

Kevätlukukausi Vårterminen <i>Spring term</i>	Varsinaisia oppilaita hyväksytyt yleisarvosanalla — Ordinarie lärjungar godkända med vitsordet <i>Ordinary pupils, by grading achieved</i>									
	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Finnish schools</i>			Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>			Kaikki koulut Alla skolor <i>All schools</i>			
	l	cl	a	l	cl	a	l	cl	a	Yhteensä Summa <i>Total</i>
1947	399	1 392	754	64	220	135	463	1 612	889	2 964
1948	248	1 073	878	34	157	143	282	1 230	1 021	2 538
1949	344	1 309	904	64	186	148	408	1 495	1 052	2 955
1950	486	1 560	988	73	192	161	559	1 752	1 149	3 460
1951	399	1 611	1 154	60	207	147	459	1 818	1 301	3 578

Kaikkina vuosina, joihin taulukko kohdistuu, yleis-arvosanalla cum laude approbatur hyväksytyjen ylioppilaiden luku on ollut suurin.

Vuonna 1951 hyväksyttiin 14.0 % kokelaista arvosanalla laudatur, 51.1 % arvosanalla cum laude approbatur ja 34.9 % arvosanalla approbatur. Vastaavat suhdeluvut suomenkielisistä kouluista olivat 13.9, 51.4 ja 34.7, ruotsinkielisistä 14.8, 48.3 ja 36.9 %. Syksyllä tulokset ovat aina olleet huomattavasti huonommat kuin keväällä.

Taulussa 21 esitetään suhdeluvuin tietoja hylätyistä kokelaista.

Under samtliga år tabellen omfattar har antalet studenter med det allmänna vitsordet cum laude approbatur varit i majoritet.

År 1951 godkändes 14.0 % med vitsordet laudatur, 51.1 % med vitsordet cum laude approbatur och 34.9 % med approbatur. I de finskspråkiga skolorna voro motsvarande relationstal 13.9, 51.4 och 34.7, i de svenskspråkiga 14.8, 48.3 och 36.9 %. På hösten ha resultatet i skrivningarna alltid varit betydligt sämre än på våren.

Tabell 21 visar procenttalet underkända abiturienter.

21. Hylätyt kokelaat, % — Underkända kandidater, % — Pupils failed, %.

Vuonna År Year	Varsinaisia oppilaita hylättiin keväällä Ordinarie lärjungar underkändes om våren Ordinary pupils failed in the spring					Yksityisoppilaita keväällä Privatelever om våren Private pupils in the spring	Varsinaisia oppilaita syksyllä Ordinarie lärjungar om hösten Ordinary pupils in the autumn
	Valtionkoulut Statskolor State schools	Yksityiskoulut Privatskolor Private schools	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor Finnish schools	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor Swedish schools	Kaikkiaan Inalles Total		
1939	15.6	21.2	17.0	25.2	18.5	43.5	20.8
1948	21.1	21.8	21.5	27.4	21.5	54.4	19.4
1949	16.1	18.9	17.2	20.1	17.6	48.7	27.6
1950	15.5	15.1	14.8	18.9	15.3	45.4	21.2
1951	12.3	13.5	12.1	19.1	13.0	39.3	16.1

Tulokset ovat tavallisesti olleet valtionkouluissa paremmat kuin yksityiskouluissa. Kaikkina vuosina, jotka taulukko käsittää, on hylättyjen osuus kokelaisten koko määrästä ollut pienempi suomen- kuin ruotsinkielisissä kouluissa. Hylättyjen yksityisoppilaiden suhteellinen määrä oli v. 1951 kolme kertaa niin suuri kuin varsinaisten oppilaiden vastaava suhdeluku.

V. 1951 hylättyjen osuus kokelaisten kokonaisuudesta oli melkein kaikissa ryhmissä pienempi kuin aikaisempina vuosina.

Resultaten i statsskolorna ha vanligtvis varit bättre än i privatskolorna. Under samtliga år tabellen omfattar har de underkändas relativa andel i totalantalet kandidater varit mindre i finskspråkiga än i svenskspråkiga skolor. Relativa antalet underkända privatister var år 1951 tre gånger större än motsvarande procentsiffra för de ordinarie lärjungarna.

De underkändas procentuella andel i totalantalet kandidater var inom nästan samtliga grupper mindre än under tidigare år.

TAULUJA—TABELLER.
TABLES

1. Oppikoulut, opettajien ja oppilaiden luku lääneittäin lukuvuonna 1950—51.
Secondary schools, number of teachers and pupils

L ä ä n i L ä n County	Koulujen luku — Antalet skolor Number of schools									
	Yliopistoon johtavat Till universitetet ledande Secondary schools teaching for matriculation				Keskikoulut Mellanskolor Middle schools				Kaikki koulut Samtliga skolor All schools	
	Suomenkiel. Finskspråk. Finnish		Ruotsinkiel. Svenskspråk. Swedish		Suomenkiel. Finskspråk. Finnish		Ruotsinkiel. Svenskspråk. Swedish		Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools
	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools		
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	37	8	22	7	16	5	4	2	79	22
Helsinki — Helsingfors	26	7	15	4	9	4	1	1	51	16
Muut kaupungit — Övriga städer — Other towns ..	4	1	5	3	1	1	1	1	11	6
Kauppalat — Köpingar — Market towns	5	—	2	—	1	—	—	—	8	—
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural areas ..	2	—	—	—	5	—	2	—	9	—
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	23	11	5	1	18	1	2	1	48	14
Turku — Åbo	6	5	3	1	1	1	1	1	11	8
Muut kaupungit — Övriga städer	7	5	1	—	—	—	—	—	8	5
Kauppalat — Köpingar	4	1	1	—	1	—	—	—	6	1
Maalaiskunnat — Landskommuner	6	—	—	—	16	—	1	—	23	—
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1
Kaupunki — Stad	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	23	10	1	—	16	3	—	—	40	13
Tampere — Tammerfors	5	4	1	—	2	2	—	—	8	6
Muut kaupungit — Övriga städer	7	3	—	—	1	1	—	—	8	4
Kauppalat — Köpingar	7	3	—	—	—	—	—	—	7	3
Maalaiskunnat — Landskommuner	4	—	—	—	13	—	—	—	17	—
<i>Kymen — Kymmene</i>	14	9	1	—	7	1	1	—	23	10
Kaupungit — Städer	6	6	1	—	3	1	—	—	10	7
Kauppalat — Köpingar	3	3	—	—	—	—	—	—	3	3
Maalaiskunnat — Landskommuner	5	—	—	—	4	—	1	—	10	—
<i>Mikkelin — St Michels</i>	8	5	—	—	10	—	—	—	18	5
Kaupungit — Städer	6	5	—	—	—	—	—	—	6	5
Kauppalat — Köping	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	1	—	—	—	9	—	—	—	10	—
<i>Kuopion — Kuopio</i>	13	8	—	—	18	5	—	—	31	13
Kaupungit — Städer	8	6	—	—	3	3	—	—	11	9
Kauppalat — Köpingar	3	2	—	—	—	—	—	—	3	2
Maalaiskunnat — Landskommuner	2	—	—	—	15	2	—	—	17	2
<i>Vaasan — Vasa</i>	24	8	6	4	25	1	5	1	60	14
Kaupungit — Städer	9	6	6	4	2	1	3	1	20	12
Kauppalat — Köpingar	4	2	—	—	—	—	—	—	4	2
Maalaiskunnat — Landskommuner	11	—	—	—	23	—	2	—	36	—
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	9	4	1	—	17	2	—	—	27	6
Kaupungit — Städer	5	4	1	—	3	2	—	—	9	6
Maalaiskunnat — Landskommuner	4	—	—	—	14	—	—	—	18	—
<i>Lapin — Lapplands</i>	5	4	—	—	6	1	—	—	11	5
Kaupungit — Städer	3	3	—	—	—	—	—	—	3	3
Kauppalat — Köping	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1
Maalaiskunnat — Landskommuner	1	—	—	—	6	1	—	—	7	1
Koko maa — Hela riket — Whole country	156	67	37	13	133	19	12	4	338	103
Kaupungit — Städer — Towns	92	55	34	13	25	16	6	4	157	88
Kauppalat — Köpingar — Market towns	28	12	3	—	3	—	—	—	34	12
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural areas ..	36	—	—	—	105	3	6	—	147	3
Lukuv. — Läsåret — School year 1949—50	151	63	38	12	135	22	12	5	336	102
Kaupungit — Städer — Towns	91	52	35	12	28	18	6	5	160	87
Kauppalat — Köpingar — Market towns	26	11	3	—	4	1	—	—	33	12
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural areas ..	34	—	—	—	103	3	6	—	143	3

2. Oppilaita lukuvuonna 1950—51 1 000 asukasta kohti.¹⁾ — Antalet lärjungar läsåret 1950—51 per 1 000 invånare.¹⁾ — *Pupils in the 1950—51 school year per 1 000 inhabitants.*¹⁾

Lääni — Län County	Keskkoulu- asteella På mellanskolstadiet <i>Lower forms</i>	Lukionsteella På gymnasialstadiet <i>Upper forms</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	28.4	6.6	35.0
Helsinki — Helsingfors	36.3	9.3	45.6
Muut kaupungit — Övriga städer — <i>Other towns</i>	70.3	15.3	85.6
Kauppalat — Köpingar — <i>Market towns</i>	52.9	9.4	62.3
Maalaiskunnat — Landskommuner — <i>Rural areas</i>	5.6	0.4	6.0
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	18.7	3.2	21.9
Turku — Åbo	34.6	8.3	42.9
Muut kaupungit — Övriga städer	38.8	8.9	47.7
Kauppalat — Köpingar	77.5	14.3	91.8
Maalaiskunnat — Landskommuner	8.9	0.7	9.6
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	12.4	1.8	14.2
Kaupunki — Stad	77.5	11.0	88.5
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	20.6	3.9	24.5
Tampere — Tammerfors	31.9	6.8	38.7
Muut kaupungit — Övriga städer	46.2	10.5	56.7
Kauppalat — Köpingar	36.0	7.6	43.6
Maalaiskunnat — Landskommuner	8.6	0.8	9.4
<i>Kymen — Kymmene</i>	21.3	3.9	25.2
Kaupungit — Städer	58.8	11.1	69.9
Kauppalat — Köpingar	22.2	5.0	27.2
Maalaiskunnat — Landskommuner	11.6	1.7	13.3
<i>Mikkelin — S:t Michéls</i>	15.6	2.5	18.1
Kaupungit — Städer	56.8	13.1	69.9
Kauppalat — Köpingar	71.5	14.5	86.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	5.9	0.1	6.0
<i>Kuopion — Kuopio</i>	16.0	2.6	18.6
Kaupungit — Städer	85.0	19.1	104.1
Kauppalat — Köpingar	49.7	11.8	61.5
Maalaiskunnat — Landskommuner	6.3	0.2	6.5
<i>Vaasan — Vasa</i>	18.4	3.3	21.7
Kaupungit — Städer	42.9	10.1	53.0
Kauppalat — Köpingar	67.6	12.6	80.2
Maalaiskunnat — Landskommuner	11.7	1.6	13.3
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	13.7	2.3	16.0
Kaupungit — Städer	48.5	11.3	59.8
Maalaiskunnat — Landskommuner	7.6	0.7	8.3
<i>Lapin — Lapplands</i>	15.4	2.0	17.4
Kaupungit — Städer	41.2	6.8	48.0
Kauppalat — Köpingar	40.4	8.6	49.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	7.2	0.2	7.4
Koko maa — Hela riket — <i>Whole country</i>	19.6	3.7	23.3
<i>Kaupungit — Städer — Towns</i>	42.7	9.9	52.6
<i>Kauppalat — Köpingar — Market towns</i>	43.6	8.8	52.4
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural areas</i>	8.4	0.8	9.2

¹⁾ Verrattuna henkikirjoitettuun väestöön 1. 1. 1951. — Jämfört med den mantalsskrivna befolkningen 1. 1. 1951.
— *Compared with the population according to registration lists, 1. 1. 1951.*

3. Oppilaiden isän tai äidin ammatti lukuvuonna 1950—51. ¹⁾ — Lärjungarna fördelade efter faders eller moders yrke läsåret 1950—51. ¹⁾
Pupils in the 1950—51 school year by father's or mother's profession.¹⁾

Isän ammatti — Faderns yrke <i>Profession</i>	Suomenkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Finnish schools</i>					Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>				
	Kalkki koulut Alla skolor <i>All schools</i>	Valtion koulut Statskolor <i>State schools</i>	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor <i>Municipal and private schools</i>	Suomenkieliset koulut Finskpråkiga skolor <i>Finnish schools</i>	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>	Kalkki koulut Alla skolor <i>All schools</i>	Valtion koulut Statskolor <i>State schools</i>	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor <i>Municipal and private schools</i>	Suomenkieliset koulut Finskpråkiga skolor <i>Finnish schools</i>	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>
	Luku — Antal — <i>Number</i>					%				
1. Maa- ja metsätalous sivuelinkeinoineen — Jord- och skogsbruk med binäringar — <i>Agriculture and forestry, including subsidiary trades</i>	25 139	7 606	17 533	23 360	1 779	26.5	18.1	33.2	28.1	15.2
a) Maanviljelijöitä — Jordbrukare	20 457	5 960	14 497	19 189	1 268	21.5	14.2	27.4	23.1	10.8
b) Muita yrittäjiä (puutarhureita, kalastajia ym.) sekä toimihenkilöitä (metsänhoitajia, työnjohtajia, neuvoja ym.) — Övriga företagare (trädgårdsmästare, fiskare m. fl.) samt funktionärer (forstmästare, arbetsledare, konsulenter m. fl.)	2 897	1 072	1 825	2 512	385	3.1	2.5	3.5	3.0	3.3
c) Työntekijöitä — Arbetare	1 785	574	1 211	1 659	126	1.9	1.4	2.3	2.0	1.1
2. Teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta — <i>Industry, handicraft, building work</i>	27 714	13 279	14 435	24 162	3 552	29.2	31.5	27.3	29.0	30.3
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (teollisuuden harjoittajia, johtajia, teknillistä ja konttorihenkilökuntaa, työnjohtajia, sanomalehden toimittajia ja kustannusvirkailijoita) — Företagare och funktionärer (industriidkare, direktörer, teknisk och kontorspersonal, arbetsledare, tidningsredaktörer och förlagstjänstemän)	9 100	3 963	5 137	7 477	1 623	9.6	9.4	9.7	9.0	13.8
b) Itsenäisiä käsityöläisiä — Självständiga hantverkare	4 324	1 929	2 395	3 862	462	4.6	4.6	4.5	4.6	4.0
c) Työntekijöitä — Arbetare	14 290	7 387	6 903	12 823	1 467	15.0	17.5	13.1	15.4	12.5
3. Kauppa (myös apteekit, pankit, vakuutuslaitokset ja kiinteistöt) — <i>Handel (även apotek, banker, försäkringsbolag och fastigheter) — Commerce (incl. dispensing chemists, banks, insurance institutions and housing estates)</i>	11 625	5 629	5 996	9 590	2 035	12.2	13.4	11.3	11.5	17.3
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (myös myymälähenkilökunta ja varastonhoitajat) — Företagare och funktionärer (även butikspersonal och lagerförvaltare)	9 546	4 267	5 279	7 903	1 643	10.0	10.1	10.0	9.5	14.0
b) Työntekijöitä (talonmiehiä, varastomiehiä, vahtimestareita ym.) — Arbetare (gårds- karlar, lagerkarlar, vaktmästare m. fl.) ...	2 079	1 362	717	1 687	392	2.2	3.3	1.3	2.0	3.3
4. Liikenne — <i>Samfärdsel — Communication</i>	9 796	5 323	4 473	8 344	1 452	10.3	12.6	8.4	10.0	12.4
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (liikennöitsijöitä, rautatie-, posti-, puhelin- ja lennätinvirkailijoita, laivan päällystystä, lentäjiä) — Företagare och funktionärer (tjänstemän vid järnvägarna samt telefon- och telegrafväsendet, fartygsbefäl, flygare)	4 282	2 198	2 084	3 608	674	4.5	5.2	3.9	4.3	5.8
b) Työntekijöitä (kuljettajia, rahastajia, merimiehiä ym.) — Arbetare (chaufförer, konduktörer, sjömän m. fl.)	5 514	3 125	2 389	4 736	778	5.8	7.4	4.5	5.7	6.6
5. Palvelukset yhteiskunnalle ja elinkeinoelämälle (= julkinen toiminta ja vapaat ammatit) — <i>Tjänster till samhället och näringslivet (= offentlig verksamhet och fria yrken) — Services to society and economic life (= public office and professional work)</i>	16 780	8 441	8 339	14 576	2 204	17.7	20.1	15.8	17.5	18.8
a) Valtion, kirkon ja kunnan virkamiehiä ja toimistohenkilöitä (muualla mainitsemattomia) — Statens, kyrkans och kommunens tjänstemän och byråpersonal (vilka inte hänförs till annan grupp)	7 891	4 000	3 891	7 013	878	8.3	9.5	7.4	8.4	7.5

¹⁾ Äidin ammatti otetaan huomioon vain silloin, kun hän on perheen pääasiallinen huoltaja. — Moders yrke antecknas endast ifall hon är familjens huvudsakliga försörjare. — *Mother's occupation is only taken into account when she is the principal supporter of the family.*

Taulukko 3 jatk. — Tabell 3 forts.

Ammatti — Yrke Profession	Luku — Antal — Number					%				
	Kalikki koulut Alla skolor All schools	Valtion koulut Statskolor State schools	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor Municipal and private schools	Suomenkieliset koulut Finnspråkliga skolor Finnish schools	Suomenkieliset koulut Svenskspråkliga skolor Swedish schools	Kalikki koulut Alla skolor All schools	Valtion koulut Statskolor State schools	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor Municipal and private schools	Suomenkieliset koulut Finnspråkliga skolor Finnish schools	Suomenkieliset koulut Svenskspråkliga skolor Swedish schools
b) Opettajia (korkeakoulut, koulut, opistot) — Lärare (högskolor, skolor, institut)	3 502	1 581	1 921	3 076	426	3.7	3.8	3.6	3.7	3.6
c) Lääkintöhenkilöstöä (lääkäreitä, eläinlääkä- reitä, sairaanhoitajia, terveysasiantuntijia, käti- löitä; ei apteekkihenkilökunta) — Hälso- och sjukvårdspersonal (läkare, veterinärer, sjuk- sköterskor, sjuksystrar, barnmorskor; ej ap- teekspersonal)	1 426	603	823	1 149	277	1.5	1.4	1.6	1.4	2.3
d) Kirjailijoita ja taiteilijoita — Författare och konstnärer	503	208	295	423	80	0.5	0.5	0.6	0.5	0.7
e) Asianajo-, käännös- ym. toimistojen sekä yhdistysten, järjestöjen ym. virkailijoita — Funktionärer vid advokat-, översättnings- m. fl. byråer, i förenings- och organisatio- ners tjänst m. fl.	799	369	430	627	172	0.9	0.9	0.8	0.8	1.5
f) Työntekijöitä ja palveluskuntaa — Arbetare och tjänstepersonal	2 659	1 680	979	2 288	371	2.8	4.0	1.8	2.7	3.2
6. Henkilölliset palvelukset (kotitaloustyö, ravin- tolat, hotellit, pesuliikkeet, saunat, parturiliik- keet, valokuvaamot, hautaustoimistot ym.) — Personliga tjänster (hushållsarbete, restauran- ger, hotell, tvättinrättningar, bastur, raksalon- ger, fotografiateljéer, begravningsbyråer m. fl.) — Personal services (domestic work, restaurants, hotels, laundries, bathing establishments, barber's shops, photographers, undertakers, etc.)	1 838	854	984	1 539	299	1.9	2.0	1.9	1.9	2.5
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och funktionärer	842	384	458	714	128	0.9	0.9	0.9	0.9	1.1
b) Kotiapulaisia, lastenhoitajia yms. — Hem- biträden, barnsköterskor m. fl.	277	133	144	240	37	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
c) Muita työntekijöitä (tarjoilijoita, vahtimes- tareita, partureita, saunottajia, nuohoojia ym.) — Övriga arbetare (servererskor, vakt- mästare, barberare, baderskor, sotare m. fl.)	719	337	382	585	134	0.7	0.8	0.7	0.7	1.1
7. Tuntematon elinkeino — Okänd näringsgren — Occupation unknown	1 453	674	779	1 142	311	1.5	1.6	1.5	1.4	2.7
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och funktionärer	370	203	167	323	47	0.4	0.5	0.3	0.4	0.4
b) Työntekijöitä — Arbetare	609	262	347	459	150	0.6	0.6	0.7	0.6	1.3
c) Tuntematon ammattiasema — Okänd yrkes- ställning	474	209	265	360	114	0.5	0.5	0.5	0.4	1.0
8. Ilman ammatia — Utan yrke — No occupation	626	307	319	530	96	0.7	0.7	0.6	0.6	0.8
Yhteensä — Summa — Total	94 971	42 113	52 858	83 243	11 728	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

4. Hyväksytyt kokelaat Pohjoismaissa vuosina 1939 ja 1948—51¹⁾. — Antalet godkända kandidater
i de nordiska länderna åren 1939 och 1948—51.¹⁾
Approved candidates in the Scandinavian countries in 1939 and 1948—1951¹⁾

Vuosi År Year	Ruotsi — Sverige — Sweden					Suomi — Finland					Norja — Norge — Norway					Tanska — Danmark Denmark				
	Mp Mk Male	%	Np Kv.k. Fem.	%	Yht. S:ma Total	Mp Mk Male	%	Np Kv.k. Fem.	%	Yht. S:ma Total	Mp Mk Male	%	Np Kv.k. Fem.	%	Yht. S:ma Total	Mp Mk Male	%	Np Kv.k. Fem.	%	Yht. S:ma Total
1939	2 452	66.0	1 261	34.0	3 713	1 380	55.8	1 101	44.4	2 481	1 947	64.7	1 061	35.3	3 008	1 405	63.3	813	36.7	2 218
1948	2 611	63.1	1 529	36.9	4 140	1 489	47.2	1 669	52.8	3 158	3 261	61.1	2 077	38.9	5 338	1 725	60.4	1 133	39.6	2 858
1949	2 695	62.9	1 590	37.1	4 285	1 679	47.4	1 866	52.6	3 545	3 101	62.0	1 903	38.0	5 004	1 666	59.2	1 146	40.8	2 812
1950	2 702	60.1	1 795	39.9	4 497	1 958	48.1	2 115	51.9	4 073	2 680	60.2	1 774	39.8	4 454	1 607	61.2	1 020	38.8	2 627
1951	2 689	59.5	1 830	40.5	4 519	1 852	45.0	2 259	55.0	4 111	2 299	60.2	1 522	39.8	3 821	1 621	57.8	1 182	42.2	2 803

¹⁾ Yksityisoppilaat mukaanluettuina. — Privatister inräknade. — Including pupils prepared privately for matriculation.